

Norges Blindforbund
Synshemmedes organisasjon

Samferdselsdepartementet
v/Kristin Digernes Dahle
Plan- økonomi og administrasjonsavdelingen
Pb 8010 Dep 0030 Oslo

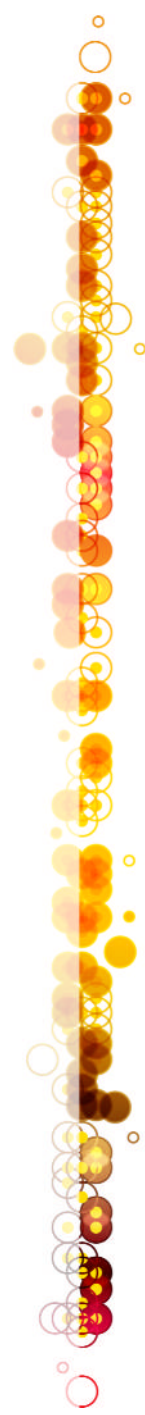
Oslo, 09.05.11
Saksbeh: Beate Alsos

Høring – Hvitebok om EUs transportpolitikk fram mot 2050

Vi viser til brev av 14.04.11 vedrørende ovennevnte høring.

Norges Blindforbund jobber for full likestilling for blinde- og svaksynte på alle samfunnsområder, også innen transport. Å reise med offentlig transport er i seg selv svært utfordrende for funksjonshemmede, og gjør at mange vegrer seg for å reise kollektivt. Mange ekskluderes fra samfunnsdeltakelse, det å komme seg ut i arbeidslivet blir vanskelig, man får ikke vært med på trening, osv. Dette går ikke bare ut over individet, men også samfunnet som mister mange ressurssterke mennesker som kunne bidratt til et bedre samfunn.

Universell utforming er et satsingsområde i Norge, og ambisjonsnivået er lagt høyt. Innen 2025 skal hele Norge, inkludert transportsektoren, være universelt utformet. Universell utforming er ivaretatt i lovverk, handlingsplaner og gjennom tiltak innen de ulike områdene bygg, transport, ikt., videre gjennom de ulike forvaltningsnivåene. Det er også ivaretatt i sektorlovgivningen på transportområdet, samt i Nasjonal transportplan.

Vår erfaring er at dette ikke er ivaretatt på samme måte i Europa og EU-systemet. Her har man fortsatt størst fokus på tilgjengelighet, mens universell utforming handler om en likeverdig og selvstendig reisesituasjon for alle.

I den foreliggende hviteboken om EUs transportpolitikk i 40 år framover er universell utforming for dårlig beskrevet, og mye av fokuset er lagt på et bærekraftig og miljøvennlig transportsystem

Erfaringer viser at det, til tross for stadig bedre lovverk som skal regulere passasjerers rettigheter innenfor offentlig transport, fortsatt foregår diskriminering av funksjonshemmede passasjerere. Ulike lovverk implementert i EU inneholder viktige bestemmelser for personer med nedsatt funksjonsevne, som forskrift om passasjerers rettigheter når du reiser med fly, tog, ferge eller buss samt tekniske spesifikasjoner til interoperabilitet/samevne (TSI) osv. For at disse skal ha en verdi må man ha en effektiv håndheving og riktig gjennomføring og tolkning av disse.

Det er fortsatt langt igjen før vi er i mål når det gjelder full inkludering for alle passasjerer innen offentlig transport. Vi har fortsatt utilgjengelige billettautomater/ innsjekkingsautomater, det lar seg ikke gjøre å bestille assistanse på nett, det mangler markering av trapper samt glassmarkeringer på dører og vinduer. Dette medfører skader som koster samfunnet dyrt. Informasjon er som regel ikke universelt utformet, personell mangler opplæring om hvordan de skal møte funksjonshemmede passasjerer, eller i håndtering av mobilitetsutstyr og hjelpemidler. Det har lenge vært en trend at offentlige flyplasser, buss- og togstasjoner skal ha minst mulig kontraster, noe som gjør det vanskelig for bl.a. synshemmede og orientere seg.

I dag er det krav om at nybygg skal være universelt utformet. Dette bør også gjelde for eksisterende bygg. I tillegg må det settes en kort tidsfrist for å få fjernet enklere hindringer, som merking av trapper og vinduer og dører i glass. Undersøkelser viser at bare i Norge får 1 mill nordmenn skader som følge av bygningsmessige utforminger. Nærmere 700.000 av skadene skjer i forbindelse med trapper og enkeltrinn.

Norges Blindforbund ber om at man setter en kortere tidsfrist for fjerning av eksisterende hindringer. Gevinsten av å fjerne enklere hindringer vil være at man kan gå trygt, det blir enklere å orientere seg og det vil oppstå færre skader.

Vi opplever fortsatt at det settes opp nye billettautomater, som ikke er universelt utformet, Bratsbergbanen og den nye bybanen i Bergen er eksempler på dette.

Vi ønsker også å påpeke at selv om universell utforming er det overordnede målet, er det svært viktig å ha en godt utbygd assistansetjeneste, da det alltid være et behov for dette.

Ut ifra ovennevnte vil vi anmode departementet om å sørge for at funksjonshemmedes behov blir satt på dagsorden og at universell utforming blir tatt med som en naturlig del av dette dokumentet.

Med vennlig hilsen
For Norges Blindforbund

Sign.
Atle Lunde
leder